

ÚLOHY

1. Určte, ktorá z nižšie uvedených charakteristík (I.–VII.) sa vzťahuje na:

a) verše 1–4 _____

b) verše 5–12 _____

c) verše 15–25 _____

d) verš 26 _____

e) verš 33 _____

f) verše 112–120 _____

g) verš 137 _____

I. – rozvinuté, homérske prirovnanie

II. – od tohto verša sa začína vlastný dej *in medias res*, čiže uprostred deja

III. – venovanie diela mecénovi Jurajovi Palkovičovi, ktorý epos vydal na svoj náklad tlačou, podobne ako aj predošlé Hollého diela (mecén = priaznivec, podporovateľ umenia a literatúry)

IV. – propozícia

V. – prvý zásah nadprirodzenej bytosti

VI. – nasleduje veľký monológ Svätoplukov, v ktorom sa čitateľ dozvedá predchádzajúce udalosti, ktoré zapríčinili súčasnú situáciu (retrospektívne rozvíjanie deja)

VII. – invokácia

(Pozri heslo *epos* v *Slovníku literárnovedných termínov*.)

2. Napíšte krátky obsah úryvku vlastnými slovami.

3. Ján Hollý vo všetkých svojich dielach používal časomieru, čím spĺňal aj metrické požiadavky antickej literatúry. Vypracoval nielen presné pravidlá časomernej prozódie, ktorým zvlášť vyhovovala bernolákovčina svojimi početnými dĺžkami, ale stvoril aj dokonalé časomerné verše. Ich rytmická dokonalosť išla na úkor prirodzenej stavby vety a zrozumiteľnosti. Väčšina jeho veršov však plynie bez väčších priestupkov proti hladkosti a plynulosti jazyka.

Najznámejší časomerný verš je hexameter. Ním sú napísané všetky Hollého eposy. Hexameter (grécke hex = šesť a metron = miera) je šesťstopový daktylský verš, šiesta stopa býva trochej alebo spondej (okrem piatej stopy daktyly môžu byť nahradené spondejmi).

Vyznačte v nasledujúcom hexametri stopy (o stopách časomerného verša pozri heslo *časomerný verš* v *Slovníku literárnovedných termínov* a nižšie uvedené rozširujúce vysvetlivky).